

اریک فروم

هنر عشق ورزیدن

ترجمه سید الله علیزاده

سرشناسه:	Fromm, Erich فروم، اریک ۱۹۰۰ - ۱۹۸۰.
عنوان و پدیدآور:	هنر عشق ورزیدن / اریک فروم، سعدالله علیزاده
مشخصات نشر:	تهران: مصدق، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری:	۱۶۰ ص.
شابک:	978-600-7436-52-6
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	عشق.
شناسه افزوده:	علیزاده، سعدالله - ۱۳۲۷ مترجم.
ده بندی کنگره:	۱۳۹۴ ف ۴/ع ۵/ BF۵۷۵
ده بندی دیویی:	۱۵۲/۴۱
شماره کتابخانه ملی:	۴۱۰۲۱۸۰

خیابان دانشگاه، برج را وحید نظری، شماره ۵۲
تلفن: ۶۶۴۶۸۸۵۰ - ۶۰۴۰۰۲۲۳

هنر عشق ورزیدن
اریک فروم
ترجمه‌ی سعدالله علیزاده
چاپ اول: ۱۳۹۵
شمارگان: ۴۰۰ جلد
چاپ: فراین
حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۴۳۶ - ۵۲ - ۶
ISBN: 978 - 600 - 7436 - 52 - 6

با همکاری انتشارات جامی
۱۲۰۰۰ تومان

فهرست

۵	 اشاره
۹	 پیش‌گفتار
۱۱	 فصل اول
۱۱	 آیا عشق ورزیدن هنر است؟
۱۹	 فصل دوم
۱۹	 تئوری عشق
۱۹	 ۱- عشق پاسخخی به معمای وجود انسان
۵۵	 ۲- عشق پدر و مادر و فرزند
۶۴	 ۳- معشوق‌ها
۶۵	 الف: عشق برادرانه
۶۷	 ب: عشق مادرانه
۷۱	 پ: عشق جنسی
۷۶	 ت: عشق به خود
۸۳	 ث: عشق به خدا
۱۰۵	 فصل سوم

عشق و انحطاط آن در جامعهٔ معاصر غرب	۱۰۵
فصل چهارم	۱۳۵
تمرین عشق	۱۳۵

www.ketab.ir

اشاره

دکتر فروم^۱ می‌گوید: «عشق تنها جواب عاقلانه و رضایت‌بخش به معمای هستی انسان است.» لذا، ما قادر نیستیم که استعداد های خود را تا آنجایی که عشق واقعی به حساب می‌آید؛ پرورش دهیم - عشق، آهسته از بلوغ، خودشناسی، شهادت و شجاعت، بر علاوه به بررسی عشق رمانتیک که هاله‌ای از مفاهیم غلط آن را فرا گرفته است؛ عشق را از همه جهات مورد مطالعه قرار داده و عشق بین والدین و فرزندان، عشق برادران، عشق جنسی، عشق به خویشتن و عشق به خدا را بررسی می‌کند. او می‌گوید آموختن هنر عشق و داشتن آن مانند هنرهای دیگر نیاز به تمرین و تمرکز دارد. کتاب او پُر از عقاید و افکار بحث‌انگیز و بی‌سبغه و حقایق عریان بسیاری است که جامعه معاصر و موانعی را که این جامعه بین افراد و دستیابی آنها به

عشق ایجاد می‌کند، مورد تحقیق قرار می‌دهد. دکتر فروم مردی است با دانشی بسیار وسیع و استعداد او در این است که می‌تواند موضوعات بسیار پیچیده را به شیوه‌ای زنده، انسانی و فوق‌العاده جالب بنویسد. مجله تایمز ادبی^۱: «به ندرت ممکن است همتایی برای این نویسنده یافت.»

منچستر ایونینگ نیوز^۲: «مطالعه‌ای بسیار جدی و به شیوه‌ای بسیار عالی درباره یکی از بغرنج‌ترین مسائل انسان.»

دفتر نیوز^۳: «مقاله‌ای برانگیزنده درباره عشق. متفکرانه و تقریر بر انگیز.»

فریدوم^۴: «این کتاب، هنر عشق ورزیدن را نخوانده‌اید، خواهش می‌کنیم این فرصت را از دست ندهید.»

1. Times Literary Supplement.

2. Manchester Evening News.

3. The Friend.

4. Freedom.

پیش‌گفتار

کسی که این کتاب را به امید یافتن دستورالعمل سهل‌الوصولی برای هنر عشق ورزیدن مطالعه کند؛ پس از پایان کتاب متوجه خواهد شد که وقت خود را بیهوده تلف کرده است. برعکس؛ در این کتاب نشان داده خواهد شد که عشق امری نیست که هر فرد بی‌اعتنا به سطح رشد و بلوغ خود به سادگی بتواند بدان تسلیم شود. این کتاب قصد دارد خواننده را متقاعد کند که باید با جدیت بسیار برای تکامل کل شخصیت خود بکوشد تا به تعیین جهت سازنده‌ای دست یابد. والا همه کوشش‌های او برای عشق ورزیدن بی‌نتیجه خواهد ماند. زیرا بدون عشق ورزیدن به همسایه و بدون فروتنی راستین، شهامت، ایمان و انضباط، برابرداری از یک عشق فردی حقیقی امکان‌ناپذیر است. در فرهنگ‌هایی که صفات فوق کمیاب است، به ناچار دستیابی به استعداد عشق ورزیدن بسیار سخت‌آورد نادر است. و با اینکه هر کس می‌تواند از خود بپرسد که به واسطه چند نفر ایثارکننده عشق واقعی را می‌شناسد.

به هر حال، دشواری راه دلیل آن نیست که از شناسایی مشکلات و بررسی شرایط حصول به هدف دوری کنیم. برای اجتناب از پیچیدگی‌های غیرضروری تا حد ممکن تلاش کرده‌ام که مسائل را با زبان

غیرتخصصی بیان کنم. و به همین دلیل کمتر به منابع مأخذ ادبی موجود دربارهٔ عشق اشاره کرده‌ام.

برای مشکل دیگری به کلی نتوانستم راه حل دلخواهی بیابم، بدین معنی که ناگزیر شدم عقاید بیان شده در کتاب‌های قبلی‌ام را نیز در اینجا تکرار کنم. خوانندگان آشنا با آثار من، به ویژه آنها که با کتاب‌های گریز از آزادی^۱، انسان برای خویشتن^۲ و جامعه سالم^۳ آشنایی دارند، متوجه خواهند شد که در این کتاب بسیاری از عقاید آثار قبلی‌ام دوباره بیان شده است. اما به هیچ‌وجه نباید تصور کرد که کتاب هنر عشق ورزیدن خلاصه‌ای از کتاب‌های قبلی‌ام است. در این کتاب اندیشه‌های بسیاری، به غیر از آنچه در کتاب‌های قبلی‌ام خوانده‌اید، مطرح شده و طبیعتاً به مطالب پیشین نیز با دیدی نو برخورد کرده‌ام. زیرا همهٔ مطالب این کتاب در حقیقت در اطراف یک موضوع، یعنی هنر عشق ورزیدن دور می‌زنند.

الف

1. Escape from Freedom.

2. Man for Himself.

3. The Sane Society.